II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 25ης Φεβρουαρίου 1998

σχετικά με τις ενισχύσεις που προτίθεται να χορηγήσει η Γερμανία υπέρ της δημιουργίας θέσεων τηλεργασίας σύμφωνα με το 26ο πρόγραμμα-πλαίσιο του σχεδίου κοινού ενδιαφέροντος για τη βελτίωση της περιφερειακής οικονομικής διάρθρωσης (Gemeinschaftsaufgabe «Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur»

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(1998) 585]

(Το κείμενο στη γερμανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(1999/686/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ιδίως τα άρθρα 92 και 93,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού έταξε στα άλλα κράτη μέλη και τους λοιπούς ενδιαφερόμενους προθεσμία για την υποβολή παρατηρήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I

Στις 30 Ιουλίου 1997, η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγραφος 2 όσον αφορά τις διατάξεις του 26ου προγράμματος-πλαισίου του σχεδίου κοινού ενδιαφέροντος [της ομοσπονδιακής κυβέρνησης (Bund) και των ομόσπονδων κρατών (Länder)] για τη βελτίωση της περιφερειακής οικονομικής διάρθρωσης σχετικά με τις εντάσεις ενισχύσεων υπέρ της τηλεργασίας (μέρος II σημείο 2.4). Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας ενημερώθηκε σχετικά, με την επιστολή SG(97) D/7104 της 18ης Αυγούστου 1997. Η Επιτροπή κάλεσε με δημοσίευση στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* [1] τα άλλα κράτη μέλη και τους λοιπούς ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

Η Γερμανία υπέβαλε τις παρατηρήσεις της με επιστολή της 17ης Σεπτεμβρίου 1997. Τα άλλα κράτη μέλη και οι λοιποί ενδιαφερόμενοι δεν υπέβαλαν παρατηρήσεις στην Επιτροπή.

II

Το σχέδιο κοινού ενδιαφέροντος για τη βελτίωση της περιφερειακής οικονομικής διάρθρωσης είναι το σημαντικότερο καθεστώς περιφερειακών ενισχύσεων στη Γερμανία. Οι σχετικές διατάξεις εφαρμογής του εν λόγω γενικού καθεστώτος θεσπίζονται για συγκεκριμένη περίοδο με προγράμματα-πλαίσια. Το 26ο πρόγραμμα-πλαίσιο, το οποίο αφορά την περίοδο 1997 έως 2000 (2001), κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 3 στις 19 Φεβρουαρίου 1997. Η Επιτροπή ενέκρινε όλες τις προβλεπόμενες στο εν λόγω πρόγραμμα-πλαίσιο τροποποιήσεις, με εξαίρεση τις διατάξεις που αφορούν τις επενδυτικές ενισχύσεις για τη δημιουργία θέσεων τηλεργασίας. Η Γερμανία είχε ενημερώσει την Επιτροπή ότι θα εφαρμόσει το πρόγραμμα-πλαίσιο μετά από έγκριση της τελευταίας.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα-πλαίσιο, οι περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις για τη δημιουργία θέσεων τηλεργασίας δύνανται να χορηγηθούν μόνον όταν η δικαιούχος επιχείρηση και ο τόπος της θέσης τηλεργασίας βρίσκονται σε ενισχυόμενη περιοχή. Για τον καθορισμό της ανώτατης έντασης ενισχύσεων, καθοριστικό ρόλο διαδραματίζει η περιοχή στην οποία είναι εγκατεστημένη η δικαιούχος επιχείρηση με την οποία συνδέεται η θέση τηλεργασίας. Έτσι, όσον αφορά τις επενδύσεις που πραγματοποιεί επιχείρηση η οποία είναι εγκατεστημένη σε ενισχυόμενη περιοχή σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α) για τη δημιουργία θέσεων τηλεργασίας σε περιοχή σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) εφαρμόζεται το ανώτατο όριο ενίσχυσης που ισχύει στην περιοχή που εμπίπτει στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α). Το επιτρεπόμενο ανώτατο όριο έντασης ενίσχυσης στις ενισχυόμενες περιφέρειες της ανατολικής Γερμανίας που εμπίπτουν στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α) ανέρχεται σε 35 % ακαθάριστο (50 % για επενδύσεις που πραγματοποιούν οι ΜΜΕ), ενώ στις ενισχυόμενες περιφέρειες της δυτικής Γερμανίας που εμπίπτουν στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) ανέρχεται σε 18 % ακαθάριστο (28 % για επενδύσεις που πραγματοποιούν οι ΜΜΕ).

[1] ΕΕ C 341 της 11.11.1997, σ. 4.

Κατά την κίνηση της διαδικασίας, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι διατάξεις σχετικά με τις περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις θεσπίστηκαν κυρίως για την προώθηση της δημιουργίας θέσεων εργασίας και τη δημιουργία εισοδημάτων τόνωση της ζήτησης σε περιφερειακό επίπεδο σε μειονεκτικές περιφέρειες και ότι επομένως στις περιφέρειες στις οποίες πραγματοποιούνται πράγματι οι επενδύσεις και η τηλεργασία πρέπει να εφαρμόζεται το ανώτατο όριο των εντάσεων επενδυτικών ενισχύσεων. Επιπλέον, η Επιτροπή θεώρησε ότι η δυνατότητα χορήγησης ενισχύσεων για τη δημιουργία θέσεων τηλεργασίας σε περιοχή, σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ), ίδιας έντασης με εκείνη που εφαρμόζεται σε περιοχή σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α) θα μπορούσε να ενέχει τον κίνδυνο για τις επιχειρήσεις να μην έχουν κίνητρο επένδυσης στις πλέον μειονεκτικές περιφέρειες.

III

Η Γερμανία θεωρεί ότι οι επενδύσεις για τη δημιουργία θέσεων τηλεργασίας έχουν θετικά αποτελέσματα, ιδίως στην περιοχή στην οποία είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση που πραγματοποιεί τις επενδύσεις. Κατά συνέπεια, για τέτοιου είδους επενδύσεις πρέπει να εφαρμόζονται πάντοτε οι εντάσεις ενισχύσεων που επιτρέπονται στην περιοχή στην οποία είναι εγκατεστημένος ο επενδυτής και όχι εκεί όπου βρίσκεται η θέση εργασίας, εφόσον πρόκειται και στις δύο περιπτώσεις για ενισχυόμενες περιοχές. Για επιχειρήσεις οι οποίες είναι εγκατεστημένες σε ενισχυόμενη περιοχή που εμπίπτει στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) και οι οποίες πραγματοποιούν επενδύσεις για τη δημιουργία θέσεων τηλεργασίας σε περιοχή που εμπίπτει στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α) ισχύει επομένως μόνον η χαμηλότερη ένταση που εφαρμόζεται στον τόπο εγκατάστασης της επιχείρησης.

Η Γερμανία θεωρεί επιπλέον ότι δεν υπάρχει κίνδυνος εκτροπής των ενισχύσεων που προορίζονται για ενισχυόμενη περιοχή σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α) υπέρ περιοχής σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ). Δεδομένου ότι για τη χορήγηση επενδυτικών ενισχύσεων σε διαφορετικά ομόσπονδα κράτη απαιτείται καταρχήν η συνεργασία και η συγχρηματοδότηση τουλάχιστον δύο ομόσπονδων κρατών, η αρμόδια αρχή για την ενισχυόμενη περιοχή που εμπίπτει στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α) είναι σε θέση να μεριμνά διαρκώς για την μη εκτροπή των ενισχύσεων υπέρ της δημιουργίας θέσεων εργασίας σε άλλο ομόσπονδο κράτος.

Τέλος, η Γερμανία επεσήμανε ότι από τις θετικές συνέπειες της τηλεργασίας όσον αφορά την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα επωφελούνταν ανέκαθεν η επιχείρηση που πραγματοποιεί τις επενδύσεις, ενώ οι συνέπειες από τις επενδύσεις για τη δημιουργία θέσεων τηλεργασίας είναι κατά κανόνα περιορισμένες. Όταν ορισμένες παροχές υπηρεσιών από εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό δεν είναι διαθέσιμες σε περιοχή που εμπίπτει στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α), η επιχείρηση που πραγματοποιεί επενδύσεις στην περιοχή αυτή μπορεί να υποχρεωθεί να παράσχει στο εν λόγω εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό τη δυνατότητα να εργαστεί στη θέση εγκατάστασης σε περιοχή που εμπίπτει στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ), προκειμένου να εξασφαλίσει τις υπηρεσίες του.

IV

Η διάταξη σύμφωνα με την οποία επιτρέπονται οι επενδυτικές ενισχύσεις σε θέσεις τηλεργασίας των οποίων η ένταση υπερβαίνει το ανώτατο όριο που εφαρμόζεται στην περιφέρεια στην οποία πρόκειται να δημιουργηθεί η θέση τηλεργασίας, δεν δύναται να θεωρηθεί ότι συμβιβάζεται με την κοινή αγορά. Οι επιτρεπόμενες ιδιαίτερα υψηλές εντάσεις ενισχύσεων για την προώθηση της περιφερειακής ανάπτυξης σε μειονεκτικές περιοχές που εμπίπτουν στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α) αποσκοπούν στο να βελτιωθεί αποτελεσματικά ένα ασυνήθως χαμηλό βιοτικό επίπεδο και κατάσταση σοβαρής υποαπασχόλησης. Κατά συνέπεια, μόνο τα μέτρα με ένταση που επιτρέπεται αποκλειστικά στις περιοχές που εμπίπτουν στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α) θεωρούνται ως επενδυτικές ενισχύσεις οι οποίες συμβάλλουν στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και στη δημιουργία θέσεων εργασίας στην εν λόγω ενισχυόμενη περιοχή. Οι προβλεπόμενες επενδύσεις από επιχειρήσεις σε τέτοιου είδους ενισχυόμενη περιοχή για την απόκτηση τεχνικού εξοπλισμού και τη σύνδεση θέσεων τηλεργασίας που βρίσκονται σε άλλη ενισχυόμενη περιοχή η οποία μπορεί να λάβει ενισχύσεις μόνο σύμφωνα με το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ), δεν συμβάλλουν στη δημιουργία θέσεων εργασίας ούτε στη γενική βελτίωση του βιοτικού επιπέδου στην περιφέρεια που εμπίπτει στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α). Αύξηση της απασχόλησης σημειώνεται μόνο στην περιοχή στην οποία είναι εγκατεστημένος ο εργαζόμενος, και οι επιπτώσεις της ενίσχυσης στο κατά κεφαλήν ΑΕΠ της περιφέρειας γίνονται αισθητές ιδίως εκεί όπου ο τελευταίος πραγματοποιεί τις δαπάνες του.

Είναι αλήθεια ότι η πρόσβαση σε εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό μπορεί να αποτελέσει καθοριστικό στοιχείο για την ικανότητα καινοτομίας και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων που επενδύουν σε περιφέρειες που εμπίπτουν στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α). Σε περίπτωση που τέτοιου είδους εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό δεν είναι διαθέσιμο στην τοπική αγορά εργασίας και δεν δύναται να μετακινηθεί παρακινούμενο από ελκυστικούς μισθούς, η δημιουργία θέσεων τηλεργασίας αποτελεί αναμφισβήτητα μια δυνατότητα για την επιχείρηση που πραγματοποιεί τις επενδύσεις να έχει πρόσβαση σε ανθρώπινο δυναμικό που είναι ήδη εγκατεστημένο σε περισσότερο αναπτυγμένες περιοχές.

Οι κύριες συνέπειες μιας τέτοιας πρακτικής στο περιφερειακό κατά κεφαλήν ΑΕΠ και στο επίπεδο απασχόλησης δεν απαντώνται ωστόσο στις περιφέρειες στις οποίες βρίσκεται ο τηλεργαζόμενος και στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση, αλλά στις περιφέρειες που ο τελευταίος πραγματοποιεί τις δαπάνες του. Η σύσταση της Επιτροπής σχετικά με την προώθηση της τηλεργασίας σε μειονεκτικές περιφέρειες, προκειμένου οι εργαζόμενοι να έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στις επιχειρήσεις των πιο ανεπτυγμένων περιφερειών χωρίς να υποχρεούνται να αλλάξουν τόπο κατοικίας στηρίζεται σ' αυτήν την εκτίμηση. Έτσι, θα μπορούσε να σταθεροποιηθεί ο πληθυσμός των μειονεκτικών περιφερειών και να αυξηθεί το περιφερειακό ακαθάριστο εγχώριο προϊόν χάρη στα εισοδήματα των τηλεργαζόμενων [1].

Η Γερμανία θεωρεί προφανώς δεδομένο ότι οι αρχές μιας περιφέρειας που εμπίπτει στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α) αναμένουν συνήθως από τις αρχές της περιφέρειας, στην οποία πρόκειται να δημιουργηθεί η θέση εργασίας, συνεισφορά στην επενδυτική ενίσχυση αντίστοιχη με την προβλεπόμενη στην εν λόγω περιφέρεια επένδυση.

Σύμφωνα με την υπό εξέταση διάταξη, οι περιφέρειες που εμπίπτουν στο άρθρο 92, παράγραφος 3 στοιχείο γ) θα είχαν επομένως τη δυνατότητα να χορηγούν ενισχύσεις για την προώθηση θέσεων τηλεργασίας στην περιφέρειά τους με ένταση που επιτρέπεται μόνο στις περιφέρειες που εμπίπτουν στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο α). Τέτοιου είδους δυνατότητα θα μείωνε ωστόσο τα κίνητρα που επιδιώκονται με τη χορήγηση υψηλότερων επενδυτικών ενισχύσεων υπέρ των πλέον μειονεκτικών περιφερειών, και θα μπορούσε να συμβάλει σε μια κατάσταση κατά την οποία θα ευνοούνταν κυρίως οι επενδύσεις στη δημιουργία θέσεων εργασίας για λιγότερο εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό ενώ το εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό, το οποίο λόγω της θέσης του στην αγορά

[1] Βλέπε: Διεξοδική ανάλυση του Λευκού Βιβλίου στο συμπλήρωμα 3/95, Κοινωνική Ευρώπη.

εργασίας δεν θα ήταν υποχρεωμένο να μετακομίσει σε λιγότερο ελκυστική περιοχή, θα παρέμενε στις πιο ανεπτυγμένες περιφέρειες. Κατά συνέπεια, ιδίως τα άτομα με ειδικές γνώσεις στους τομείς της επιστήμης του μηχανικού, του λογισμικού, της διαχείρισης επιχειρήσεων και της παροχής συμβουλών προς αυτές με εισοδήματα άνω του μέσου όρου δεν θα είχαν πλέον κίνητρο να μετακομίσουν στις μειονεκτικές περιφέρειες, προκειμένου να συμβάλουν σε μια ισόρροπη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των εν λόγω περιφερειών.

V

Κατά συνέπεια, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι η διάταξη του 26ου προγράμματος-πλαισίου του σχεδίου κοινού ενδιαφέροντος για τη βελτίωση της περιφερειακής οικονομικής διάρθρωσης, σύμφωνα με την οποία επιτρέπονται επενδυτικές ενισχύσεις για τη δημιουργία θέσεων τηλεργασίας των οποίων η ένταση υπερβαίνει το ανώτατο όριο που εφαρμόζεται στην περιφέρεια στην οποία πρόκειται να δημιουργηθεί η θέση εργασίας, δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά και επομένως δεν πρέπει να εφαρμοστεί,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το 26ο πρόγραμμα-πλαίσιο του σχεδίου κοινού ενδιαφέροντος για τη βελτίωση της περιφερειακής οικονομικής διάρθρωσης δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά στο μέτρο που επιτρέπεται η χορήγηση επενδυτικών ενισχύσεων για τη δημιουργία θέσεων τηλεργασίας, των οποίων η ένταση υπερβαίνει το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο στην περιφέρεια στην οποία πρέπει να δημιουργηθεί η θέση τηλεργασίας.

Άρθρο 2

Η εφαρμογή του καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 1 δεν επιτρέπεται. Η Γερμανία οφείλει να απαιτήσει την επιστροφή των τυχόν ενισχύσεων που ενδεχομένως χορηγήθηκαν ήδη βάσει προσωρινής εφαρμογής του καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 1. Η επιστροφή πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διαδικασίες και τις διατάξεις του γερμανικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των τόκων που αρχίζουν να υπολογίζονται από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης (συμπεριλαμβανομένης της ημέρας αυτής) βάσει του επιτοκίου αναφοράς που εφαρμόζεται στις περιφερειακές ενισχύσεις.

Άρθρο 3

Η Γερμανία οφείλει να ενημερώσει την Επιτροπή, εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, σχετικά με τα μέτρα που έλαβε για να συμμορφωθεί προς αυτήν.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

Βρυξέλλες, 25 Φεβρουαρίου 1998.

Για την Επιτροπή

Karel VAN MIERT

Μέλος της Επιτροπής